

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40 et.3 of 10, MD-2004, IDNO 1013620006757

E-mail info@aopd.md; +37379222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

Data 06 mai 2026 Nr. 016

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Notă de poziție la conceptul Programului Național pentru ocuparea forței de muncă 2027–2030

Stimată Doamnă / Stimate Domn,

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități (în continuare AOPD) salută inițiativa de elaborare a Conceptului Programului Național pentru ocuparea forței de muncă 2027–2030 și deschiderea autorităților pentru un proces participativ de consultare.

Conceptul documentului reflectă o înțelegere generală a dezechilibrelor existente pe piața muncii și recunoaște persoanele cu dizabilități drept un grup vulnerabil cu rate reduse de participare. În același timp, datele prezentate confirmă persistența unor decalaje semnificative: rata de participare a persoanelor cu dizabilități a crescut ușor în ultimii ani, de la aproximativ 14,1% în 2021 la 18,4% în 2024, însă rămâne mult sub nivelul populației generale.

Diferențele sunt și mai pronunțate în funcție de mediul de reședință și gen, cu rate de circa 25% în mediul urban față de aproximativ 15% în mediul rural, iar femeile cu dizabilități sunt și mai puțin reprezentate pe piața muncii decât bărbații. Aceste date indică nu doar o participare redusă, ci și existența unor bariere structurale persistente care limitează accesul real la angajare.

Conceptul menționează aceste vulnerabilități și le corelează cu factori precum accesul limitat la servicii, infrastructură și oportunități economice, în special în mediul rural. Totuși, deși problematica este bine descrisă, soluțiile rămân în mare parte la nivel general.

Este necesar ca planul de acțiuni al Programului să conțină acțiuni concrete care să asigure transformarea obiectivelor de incluziune în rezultate măsurabile. Astfel, pentru a asigura un impact real al Programului asupra incluziunii persoanelor cu dizabilități, propunem a se ține cont de următoarele măsuri:

- dezvoltarea unui mecanism național integrat de colectare, analiză și raportare a datelor privind ocuparea și veniturile persoanelor cu dizabilități, cu dezagregare pe tip de dizabilitate, sex, vârstă și mediu de reședință, astfel încât politicile să fie fundamentate pe evidențe;
- elaborarea și operaționalizarea mecanismului de punere în aplicare a cotei obligatorii de angajare, inclusiv prin instrumente de monitorizare și responsabilizare a angajatorilor;
- elaborarea unui regulament clar privind adaptarea rezonabilă sau crearea locurilor de muncă, care să stabilească standarde și proceduri aplicabile;
- extinderea serviciilor de suport în angajarea persoanelor cu dizabilități la nivel național;

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40 et.3 of 10, MD-2004, IDNO 1013620006757

E-mail info@aopd.md; +37379222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

- *consolidarea structurilor ANOFM prin includerea unității de personal responsabile de suportul în angajare a persoanelor cu dizabilități;*
- *prevenirea fluctuației de personal în structurile ANOFM prin creșterea salariilor;*
- *elaborarea și implementarea unor proceduri și servicii clare de tranziție a persoanelor cu dizabilități din instituțiile educaționale către piața muncii;*
- *creșterea gradului de informare a populației privind politicile, serviciile și măsurile active de angajare, prin cooperare cu organizațiile societății civile și alți actori relevanți;*
- *dezvoltarea și implementarea unui pachet de măsuri stimulative pentru angajatori, care să includă facilități și forme de suport concrete pentru crearea locurilor de muncă accesibile.*

Considerăm că, fără intervenții concrete există riscul ca obiectivele generale privind incluziunea să rămână la nivel declarativ, fără a produce schimbări semnificative în viața persoanelor cu dizabilități.

AOPD își exprimă disponibilitatea de a contribui în continuare la procesul de definitivare și implementare a Programului, în vederea asigurării unei piețe a muncii incluzive, echitabile și accesibile pentru persoanele cu dizabilități.

În calitate de reprezentanți al Grupului de lucru responsabil de elaborarea Programului, AOPD desemnează următorii reprezentanți:

1. Galina Climov, directoare executivă, AO "Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități", galina.climov@aopd.md
2. Ion Cibotărică, coordonator program, AO "Centrul pentru Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități", ion.cibotarica@cdpd.md
3. Valentina Toporeț, coordonatoare program, Asociația MOTIVAȚIE din Moldova, valentina.toporet@motivation-md.org
4. Vitalie Slobozian, coordonator proiect, IP Keystone Moldova, vslobozian@khs.org
5. Galina Spinenco, coordonatoare de proiect, AO "Eco Răzeni", galina.spinenco@ecorazeni.md

În contextul celor expuse ne exprimăm aprecierea pentru eforturile depuse și vă rugăm a face public, ulterior, tabelul de sinteză a recomandărilor conform prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Directoare executivă

Galina CLIMOV